

«عبدالعظیم شاه‌کرمی»، در این باره می‌گوید: «از جمله فعالیت‌های بسیار مهمی که باید برای نجات کتیبه بیستون انجام گیرد، انحراف آب روی کتیبه و تراش دادن و مرمت سنگ بالای کتیبه است که مانند یک حائل از جاری شدن آب، روی آن جلوگیری کند.»

این متخصص سازه و ژئوفیزیک و عضو کمیته راهبردی بیستون تاکید می‌کند که جاری شدن آب در درز ۲ لایه بالا و پایین کتیبه، آسیب بسیار زیادی به آن وارد کرده است. همچنین مهار و انحراف آب‌هایی که از بالا روی کتیبه جاری می‌شود، خیلی مهم است. آب‌های جاری گل و لای زیادی به همراه دارند که باعث شست و شوی سطح کتیبه و از بین رفتن آن می‌شوند.

بیستون ماوای گردشگران

استفاده از قابلیت‌های تاریخی ایران برای توسعه صنعت گردشگری یکی از امکاناتی است که در آغاز بحث رونق این صنعت مورد توجه کارشناسان و صاحب‌نظران قرار گرفت و پس از آن نیز همواره لزوم برنامه‌ریزی‌های دقیق در این حوزه مورد تاکید است.

آثار به ثبت رسیده در فهرست جهانی از جمله داشته‌های ایران زمین هستند که می‌توانند نگاه جهانیان را به این مرز و بوم فرا خوانند. حضور گردشگر خارجی برای دیدار از ۷ اثر به ثبت رسیده جهانی ایران راهکاری موثر در جهت کسب درآمدهای مناسب برای کشور است.

بیستون نیز چندی است که به این جرگه پیوسته و شمارگان آثار به ثبت رسیده ایران در فهرست جهانی را به ۸ رسانده است از این رو تجهیز اصولی این محوطه مورد توجه است و به گفته مسئولان سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در سال ۱۳۸۵، ۲۶۰ میلیون تومان برای ایجاد زیرساخت‌های آن در نظر گرفته شده است. همچنین از آنجا که تجهیز زیرساخت‌های گردشگری در بیستون امر لازم و غیر قابل انکار است تا پایان برنامه چهارم، یک میلیارد تومان اعتبار به آن اختصاص می‌یابد.

در این میان تبصره ۱۰ قانون بودجه سال ۱۳۸۴ نیز امکاناتی را در اختیار معاونت گردشگری سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری قرار می‌دهد که به موجب آن، احداث چهار کمپینگ در مناطق جنگلی در دستور کار این سازمان قرار گرفت. یکی از این مناطق جنگلی در منطقه غرب کرمانشاه قرار دارد. همچنین بر اساس برنامه ریزی‌های صورت گرفته، ساخت ۶ مجموعه سرویس بهداشتی در کرمانشاه از جمله برنامه‌های معاونت گردشگری این سازمان در فاز نخست است.

گرچه امکانات در نظر گرفته شده برای تجهیز بیستون به منظور جذب گردشگران خارجی هنوز در سطح استانداردها و نیازهای منطقه نیست. اما نقش تبلیغ به منظور تشویق مسافران برای حضور هر چه بیشتر در این محوطه تاریخی امری ضروری است. چنانکه پس از ثبت جهانی بیستون، تعداد بیشتری از گردشگران به کرمانشاه سفر کردند.

اسدالله بیداروند، مدیر کل میراث فرهنگی و گردشگری کرمانشاه این افزایش را نتیجه معرفی بیشتر بیستون و استان کرمانشاه در سایت‌های خارجی و نقش تبلیغات در معرفی آثار ایران در خارج از کشور می‌داند.

علاوه بر برگزاری نمایشگاه‌های خارجی، ارایه بروشورها و تصاویر جذاب از آثار در خارج از کشور و نیز اقداماتی در داخل در جذب گردشگران نقش موثری را بازی می‌کند. ایجاد جاذبه‌های بصری

عشق فرهاد بیستون را جهانی کرد

صنم مودی

ایران حدود سه دهه را پشت سر گذاشت تا صاحب ۸ فرزند شود آن هم در عرصه ثبت آثار جهانی در یونسکو شود. بیستون آخرین اثری است که در این فهرست به ثبت رسید و اکنون این ۸ اثر، از جمله دارایی‌هایی هستند که می‌توانند در رونق صنعت گردشگری ایران زمین نقشی موثر ایفا کنند.

بیستون و کتیبه داریوش هشتمین اثر ایرانی است که پس از تخت جمشید، میدان نقش جهان، تخت سلیمان، چغازنبیل، پاسارگاد، بام و منظر فرهنگی آن و سلطانیه با رای قاطع اعضای کمیته میراث جهانی در فهرست آثار جهانی یونسکو به ثبت رسید.

در این محوطه آثاری چون نیایشگاه دوران ماد، نقش برجسته و کتیبه داریوش اول هخامنشی، نقش برجسته مهرداد دوم، نقش برجسته سلوکی هرکول و بلاش اشکانی، غارهای پیش از تاریخ از سالهای دور به جای مانده است، همچنین اثری معروف به فرهاد تراش، بنا و پل‌های ساسانی از دیگر آثاری هستند که در دامان بیستون آرام گرفته‌اند.

ابزار به‌دست آمده از غارهای این محوطه تاریخی نشان می‌دهد انسان‌های پیش از تاریخ به‌دلیل شرایط نامساعد جوی، از غارها به‌عنوان سرپناهی استفاده می‌کردند. اما با گرم شدن هوا و مساعد شدن شرایط، انسان به دشت‌ها روی آورد.

محوطه تاریخی بیستون در ۳۰ کیلومتری شمال شرقی شهر کرمانشاه، در دامنه کوهی به نام بیستون قرار گرفته است. صاحب‌نظران بر این باورند که یکی از دلایل ماندگاری تاریخ بیستون آن است که این نماد آمیخته با نیایش و پرستش است.

مبادا بلا به جان بیستون بیافتد

به رغم وجود تمامی ارزش‌ها و دارایی‌های تاریخی، آنچه که نگرانی علاقه‌مندان به میراث فرهنگی را بر می‌انگیزد خبرهای آسیب دیدگی بخش‌هایی از بیستون است.

از جمله این آسیب‌ها می‌توان از آسیب دیدگی جدی این اثر در نتیجه وجود چشمه‌های متعدد در دل بیستون نام برد. کارشناسان در این شرایط هشدار می‌دهند که رفع نشدن به موقع مشکلات به تخریب روز افزون این اثر ۲۵۰۰ ساله می‌انجامد.

از طریق نورپردازی ها از جمله تدابیری است که برای حضور هر چه بیشتر گردشگران و معرفی زیبایی های کتیبه های بیستون از سوی دست اندرکاران امر اندیشیده شده است.

بیداروند در باره برنامه های مسئولان استانی برای تجهیز منطقه از نورپردازی کتیبه ها، ساماندهی جاده های دسترسی به بیستون، حصارکشی محوطه و توسعه فضای سبز سخن می گوید و لازم می داند که کاروانسرای بیستون نیز تا پایان سال به بهره برداری رسد.

بیستون خانه جشن شد

به دنبال ثبت بیستون در فهرست جهانی یونسکو و در روز ۱۲ آبان، جشنی به نام جشن بیستون در کرمانشاه و در محوطه بیستون برگزار شد. در این مراسم اجرای موسیقی سنتی، نقاله خوانی شیرین و فرهاد، نورافشانی لیزری و افتتاح پروژه نورپردازی محوطه جهانی بیستون برنامه هایی بودند که به اجرا در آمدند.

در این جشن نماینده دایم ایران در یونسکو بیستون را شناسنامه ایرانیان دانست و گفت: «به دلیل وجود ارزش های بسیار در این اثر تاریخی نباید پروژه های عمرانی حتی کمترین خطری را متوجه آن کنند. روی این اثر تاریخی باید سرمایه گذاری شود و مردم و مسئولان در حفظ آن بکوشند.»

«احمد جلالی» افزود: «برخی از مجریان پروژه های عمرانی میراث فرهنگی را مزاحم قلمداد می کنند. در صورتی که میراث فرهنگی نعمت و شناسنامه یک ملت است و سازمان متولی آن باید از سرمایه های علمی برای آموزش حفاظت از آثار تاریخی به مردم استفاده کند.»

به دنبال ثبت اثر، برگزاری جشن ملی بیستون، حدود ۵ هزار گردشگر داخلی

و تعدادی گردشگر

خارجی را به

کرمانشاه

آورد.

